

Effektrapport 2022

Sörmlands Stadsmissions effektrapport

Organisation

Eskilstuna Stadsmission (sedan 2023 Sörmlands Stadsmission) är en av tio stadsmissioner i Sverige som ingår i Riksföreningen Sveriges Stadsmissioner.

Vi är en allmännyttig och ideell förening som driver professionellt socialt arbete i Eskilstuna. Genom att bygga lokala nätverk med det offentliga, medlemsförsamlingar, civilsamhället, näringslivet och enskilda privatpersoner skapar vi gemensamma lösningar för sociala utmaningar.

Vi driver social hjälpverksamhet utifrån kristen och diakonal grundsyn bland ensamma och utslagna, för äldre sjuka samt verka för barns och ungdomars vård, utbildning och fostran.

Våra verksamheter i Eskilstuna:

- Dagverksamheten
- Härbärgat
- Matlaget
- Bostad först
- Stadsmissionshälsan

Våra verksamheter i Nyköping:

- Dagverksamheten
- Härbärgat
- Matlaget
- Stadsmissionshälsan

Avgränsningar

Inga avgränsningar görs i rapporten.

Tidsperiod

2022-01-01 till 2022-12-31.

Förändringsteori

Problem och målgrupp

De människor vi möter befinner sig i olika former av utsatthet. De lever i hemlöshet, långvarig arbetslöshet, beroendeproblematik, ekonomisk utsatthet, ensamhet, psykisk ohälsa eller annat socialt utanförskap. Vårt uppdrag som stadsmission är att se, indra och stötta individer till att förändra sin livssituation. Människor som vänder sig till oss är många gånger personer som av olika anledningar har hamnat utanför samhällets skyddsnät. Den här gruppen lider av en komplex problematik, ofta missbruk i kombination med psykisk ohälsa. Det är svårt att erbjuda insatser för en långsiktig och hållbar boendelösning. Vi behöver ständigt utveckla våra verksamheter i takt med den övriga samhällsutvecklingen.

*Effektrapport 2022***Resurser***Finansiering*

De verksamheter som finns inom Eskilstuna Stadsmission finansieras av ett årligt grundbidrag (2022–2024), varav hälften kommer från vår huvudman Svenska kyrkan/Eskilstuna pastorat samt Nyköpings församling och andra hälften kommer från Eskilstuna kommun och Nyköpings kommun. Detta grundbidrag ges för att vi ska erbjuda stadsmissionär basverksamhet i Eskilstuna och Nyköping, för människor i hemlöshet, med samsjuklighetsproblematik och utsatta människor som vistas i Eskilstuna men ej omfattas av det svenska välfärdssystemet. Vi har även samfinansiering via IOP (idéburet offentligt partnerskap) med Region Sörmland. Övrig finansiering är bidrag och insamlade medel från näringslivet och privatpersoner.

Medarbetare

Eskilstuna Stadsmission och Stadsmissionen i Nyköping leds av en styrelse som består av nio personer. Det finns två insamlingskommittéer som är beslutat av styrelsen. Insamlingskommittéerna har en tydlig uppdragsbeskrivning, att samla in pengar till organisationen och att arbeta långsiktigt för att involvera näringslivet och olika samarbetspartners.

Antalet anställda var under 2022 totalt 22 personer, varav fyra personer och direktor arbetar med strategisk utveckling och administrativa frågor inom kommunikation, insamling, verksamhetsutveckling och övergripande ansvar för våra verksamheter.

Under 2022 har vi haft 15 volontärer i våra verksamheter i Eskilstuna och Nyköping. Det sammanlagda värdet av volontärer som kompletterar bemanningen i våra sociala verksamheter är ungefär 300 000 kr/år.

Övriga resurser

En del resurser är resultat av goda företagssamarbeten, så som funktionellt matsvinn från livsmedelsbutiker. Vi är även sponsrade med en skåpbil, en lastbil för hämtning av mat hos butikerna samt en bil för fältarbete.

Rapportera resurser

Totala verksamhetskostnader för 2022 var 20,4 miljoner kr.

Aktiviteter, effekter och prestationer*Dagverksamheten*

År 2019 startade vi dagverksamheten i Eskilstuna, en öppen och central mötesplats för människor i hemlöshet, långvarig arbetslöshet, beroendeproblematik, ensamhet, psykisk ohälsa eller annat utanförskap. Här formas innehållet utifrån de behov och det stöd som målgrupperna själva ger uttryck för. Dagverksamheten ligger i direkt anslutning till Härberget och drivs i samverkan med Eskilstuna kommun, genom ett IOP (idéburet offentligt partnerskap).

Effektrapport 2022

De **effekter** som verksamheten syftar att uppnå för målgruppen är:

- Ökad delaktighet i samhället
- Ökad egenmakt
- Känsla av mening och sammanhang
- Förbättrad fysisk och psykisk hälsa
- Minskat utanförskap

Prestation

Dagverksamheten har öppet alla helgfria vardagar kl 8-16 och är bemannat med två medarbetare. Verksamheten finns i direkt anslutning till Härberget. Personalen erbjuder en välkomnande gemenskap, stöd och hjälp med akuta basbehov, stöd och lotsning vidare utifrån behov, allt efter målgruppens önskemål. I verksamheten erbjuds målgruppen gröttfrukost och kaffe utan kostnad samt möjlighet att köpa sopplunch och smörgåsar till självkostnadspris.

Vi har fältarbetat för att nå ut till de människor som vi inte har kunnat möta i verksamheten. Medarbetare har varit ute i centrum med kaffe och förnödenheter för att erbjuda hjälp och dela med sig av information.

Härbärgen

Med totalt tio sovplatser (åtta för män och två för kvinnor) är Stadsmissionens Härberge det enda akutboendet i kommunen för dem som saknar en trygg plats för natten. Här erbjuds en tillfällig sovplats, möjlighet till dusch samt ombyte och tvätt av kläder. På Härberget finns inget absolut krav på nykterhet eller drogfrihet, men alla gäster behöver vara självgående och följa överenskomna regler för allas trygghet och säkerhet.

De **effekter** som verksamheten syftar att uppnå för målgruppen är:

- Ökad chans till överlevnad (värme, mat och tillsyn)
- Ökad motivation/hopp om förändring av livssituation
- Snabbare kontakt med myndigheter för den enskilde
- Ökad känsla av egenmakt
- Delaktighet i en trygg gemenskap (inkluderande)

Prestation

Härberget erbjuder en varm sovplats, möjlighet till dusch och tvätt, klädombyte och kvällsmat. Här ska våra gäster känna sig trygga, landa och återhämta sig för att orka ta de nödvändiga steg som krävs för att hitta en hållbar väg ut ur hemlöshet. Härbergets verksamhet och arbetsmetod syftar till att bygga och bibehålla tydliga och stödjande strukturer, förutsägbarhet och respektfullt bemötande för att skapa trygghet och möjlighet till personligt växande för alla.

Det finns från Härberget krav för återkommande gäster gällande delaktighet i planering för att få stöd och hjälp vidare ut ur sin akuta hemlöshet, med målet att finna ett mer stadigvarande boende och bättre livskvalitet. Likaså finns det tydliga regler och rutiner för avstängning vid införsel av alkohol/narkotika/vapen, eller förekomst av hot och våld. Regelbundna uppföljningar sker med återkommande nattgäster och stöd erbjuds att upprätta en individuell handlingsplan med stöd av personal i den öppna Dagverksamheten.

Effektrapport 2022

Under år 2022 hade Härberget 1808 övernattningar jämfört med föregående år (1831). Av dessa bestod 201 av kvinnor. Antalet kvinnor som övernattnat på Härberget är färre än år 2021.

Matlaget

Personer som lever i långvarig ekonomisk utsatthet kan ansöka om medlemskap i Matlaget och få hjälp med matstöd under ett år. Matstödet består av funktionellt matsvinn (kort datum, felmärkning, skadade förpackningar) från den nio livsmedelsbutiker som Eskilstuna Stadsmission samarbetar med. Förutom matstöd erbjuder verksamheten andra insatser för att underlätta för medlemmarna, som exempelvis en sommarutflykt och utdelning av julklappar.

De **effekter** som verksamheten syftar att uppnå för målgruppen är:

- Förbättrad ekonomi
- Förbättrat fysiskt mående
- Förbättrat psykiskt mående
- Ökad motivation till förändring av livssituation
- Ökad känsla av egenmakt

Prestation

Matlaget är en verksamhet riktad till personer som lever i långvarig ekonomisk utsatthet. I Matlaget reditruberas 90 783 kg funktionellt matsvinn under 2022, detta delades bland annat ut i form av matkassar till våra medlemshushåll och till förädling i våra andra sociala verksamheter. Under året har vi haft mellan 300–450 vuxna medlemmar och mellan 200–550 barn.

Via Matlaget får medlemmarna tips hur de kan planera inköp, veckohandla, anpassa inköp efter det som finns i matkassen. Det är ett sätt att arbeta motiverande och stödjande för att stärka ekonomisk medvetenhet och för att uppnå en mer balanserad vardagsekonomi. Vid såväl ansökan som om medlemskap i Matlaget, vid uppföljande samtal likväl som vid regelbundna veckohämtningar av matstöd erbjuds möjligheten att prata om livet i stort och det framkommer ofta andra behov av stöd och hjälp, förutom ekonomi. I dessa fall hjälper personalen till att lotsa vidare till olika stödinsatser som finns att tillgå. Det delades ut presentkort inför sommaren och sommarleksaker samt saker inför halloween.

Bostad först

Verksamheten Bostad först har funnits hos oss sedan år 2020. Genom Bostad först får den som lever i hemlöshet möjlighet till eget boende. Ett mobilt boendestödsteam erbjuder stöttning utformat efter behov som bygger på att den boende själv är med och skapar sina mål, framtidsplaner och eventuell behandling för missbruk och psykisk ohälsa.

Det ställs inga krav från verksamhetens sida på att personen ska vara fri från alkohol för att behålla hyreskontraktet. Kraven på hyresgästerna inom Bostad först är detsamma som gäller för alla andra hyresgäster – att de följer kraven som finns i hyreskontraktet. Modellen bygger på en beprövad metod som redan utgör andra länders strategi för att minska hemlöshet. Verksamheten drivs i samarbete med lokala fastighetsbolag.

Effektrapport 2022

Under 2022 flyttade 3 personer in. En person har påbörjat behandling via ett behandlingshem och en person har påbörjat samtalsbehandling via en kommunal verksamhet och en person har etablerat kontakt med vården och påbörjat utbildning. Två personer som deltagit i Bostad först tog över sina hyreskontrakt 2022. Under 2022 hade Bostad först totalt 12 hyresgäster.

Prestation

Under 2022 flyttade 3 personer in och har deltagit i Bostad först. Även om det inte är ett krav har 2 personer valt att påbörja någon form av behandling mot missbruk eller annan insats för att förbättra sitt mående eller livssituation.

Stadsmissionshälsan

Sedan första mars 2022 har Stadsmissionen ett IOP-avtal med Region Sörmland och genom detta kunnat anställa en legitimerad sjuksköterska. Sjuksköterskans främsta uppgift är att erbjuda individer som lever i hemlöshet, som har beroendeproblematik och andra socialt utsatta grupper den vård de har rätt till men som ibland kan vara svår att tillgodogöra sig inom den ordinarie vården.

Prestation

Alla besök är kostnadsfria, och det krävs ingen tidsbokning. Vid behov kontaktar sjuksköterskan läkare för mer information och stöd vidare. En viktig del i sjuksköterskans arbete är att fånga upp patienterna i ett tidigt skede, för att förhindra allvarigare sjukdomstillstånd. Mycket vikt läggs vid att skapa tillit och trygghet för att motivera patienterna att ta kontakt med, och komma vidare inom vården.

Stadsmissionen i Nyköping

I Nyköping bedriver vi Dagverksamhet, Härberge, Matlaget och Stadsmissionshälsan. Verksamheterna drivs utifrån samma metod och målsättning som motsvarande verksamhet i Eskilstuna.

Prestation

Antalet besökare på härberget var högre i början på året och minskade senare delen av våren och sommaren. Under perioden 2022-01-01—2022-04-30 hade Härberget 6,5 besökare per natt varav 16 personer var män och 5 var kvinnor. Under perioden 2022-05-01—2022-08-31 hade Härberget 5,5 besökare per natt varav 8 personer var män och 1 kvinna. Under perioden 2022-09-01—2022-12-31 hade Härberget 3,6 besökare per natt, 25 män och 3 kvinnor.

De allra flesta av långvarigt återkommande nattgäster har någon form av substansberoende och/eller psykisk ohälsa.

Dagverksamheten har haft en högre andel besökare i början på året för att minska lite under senare delen av våren och sommaren. Det tros bland annat bero på en pågående ombyggnad som skapar störningar, samt att det går ner en del under sommaren. Under 2022 gjordes 900 besök i dagverksamheten.

Stadsmissionen har även sett ett ökat behov av samtalsstöd och söker samarbete gällande detta inom regionen. Under tiden erbjuds samtal med psykolog varannan

Effektrapport 2022

fredag. Samtal förs i verksamheten av psykolog som har etablerad praktik i Nyköping. Även denna tjänst är kostnadsfri.

Stadsmissionen driver vår kvinnogrupp vidare. Tyngd läggs på att skapa tillit och trygghet för att locka deltagare. Vår ombyggnation är nu klar och vi erbjuder samtal och undervisning i avskild lokal. Kvinnogruppens främsta uppgift är att stärka deltagare och att länka vidare till socialtjänst, missbruksvård, psykiatri och andra, för vår målgrupp, stöttande instanser.

Personal från Culturum deltar i verksamheten och ger IT-stöd på regelbunden basis. Stödet består bland annat i att anskaffa mobilt bank-id, få åtkomst till Region Sörmland och för att upprätta och behålla privata och professionella nätverk. Förutom ovanstående stöd får besökare till dagverksamheten stöd i kontakt med försörjningsstöd, missbruksvården, budget och skuldrådgivare med mera.

Matlaget började registrera donationer i maj 2022. Under månaderna maj-december redistribuerade vi 4205,74 kilo matsvinn, detta delades bland annat ut i form av matkassar till våra medlemshushåll och till förädling i våra andra sociala verksamheter. Under året har vi haft 34 medlemshushåll där 43 personer är barn.

Utvärdering

Det finns ett behov av att på ett bättre sätt möta kvinnor i våra verksamheter. Vi planerar att öppna ett Härberge för kvinnor i Eskilstuna 2023, där vi kan erbjuda fem sovplatser och även trygghet och vägledning.

I vår verksamhet Matlaget ser vi att det är fler hushåll som skulle behöva vår hjälp. I dagsläget kan vi dock inte hjälpa alla som har behov, då vi inte har kapacitet till detta. Vi fortsätter att engagera företag och privatpersoner, bland annat genom insamlingar, för att kunna ta emot nya medlemmar.

Vi ser ett fortsatt behov av insatser för att kunna möta vår målgrupps hälsobehov. Under 2022 förlängs IOP – avtalet med Region Sörmland vilket gör det möjligt för oss att fortsatt bedriva Stadsmissionshälsan i Eskilstuna och Nyköping. Att Stadsmissionshälsan finns har tagits emot väl av våra deltagare.

I årsskiftet mellan år 2021–2022 avslutades verksamheten Personligt ombud på grund av omstrukturering inom Eskilstuna kommun.

Vi ser även att verksamheterna lyckades ställa om och möta en ny målgrupp i samband med att kriget bröt ut i Ukraina och människor på flykt började söka upp våra verksamheter för stöd. Det stod klart att insatser behövdes men överblicken saknades för att se aktuella behov och skapa en helhetsbild. Tillsammans med andra lokala aktörer inom civilsamhället (bland andra Röda Korset), församlingar och pastorat inleddes ett samordningsarbete på båda orter där vi gemensamt kartlade situationen för att kunna sätta in rätt insatser. Möten hölls regelbundet för att följa utvecklingen.

I samband med detta inledde vi även ett samarbete med Eskilstuna kommuns samordnare för direkta insatser riktade till deras evakueringsboende. Utifrån barnens önskemål skapade vi lekrum fyllda med nya leksaker, pyssel, spel och

Effektrapport 2022

annat som kunde skapa någon form av normalitet i en annars kaotisk situation. Här kopplade vi även samman Stadsmissionens Second hand för att tillgodose de boende med presentkort för egna inköp av kläder och saker i butikerna.

Tillsammans med ABF Sörmland skapade vi även mötesplatser i samband med deras språkstudier. Våra volontärer och medarbetare bidrog till bemanningen och fanns där som stöd. Bland annat förberedde de fika, smörgåsar och mat som vi samlade in från lokala fik och restauranger. Vi genomförde även gemensamma aktiviteter och utflykter för familjerna.

Lärdomar

Vi genomför löpande förbättringsarbete för att kunna möta behovet från våra målgrupper. Vi ser över hur vi kan växa i våra verksamhetsområden både geografiskt och vad det gäller insatser samt hur vi kan kvalitetssäkra arbetet genom att säkerställa att kompetensnivån i personalgruppen. Under 2023 planerar vi att mäta effekter av våra insatser på ett mer heltäckande vis, detta för att få ännu bättre underlag för att utveckla våra verksamheter och insatser. Detta gör vi i samverkan med övriga Stadsmissioner. Vi kommer även se över hur vi kan utveckla och integrera Effektrapporten med vår verksamhetsberättelse.

Mätning

Definitioner

Utöver att vi brukarråd och intervjuer för att ta del av upplevelser, reflektioner och intryck från våra besökare arbetar vi även med pinstatistik. Där mäter vi framför allt antal, exempelvis antal genomförda samtal, antal övernattningar på Härberget och antal personer som är medlemmar i matlaget. Dessa mätningar jämförs från år till år och ger en tydlig bild av utvecklingen i våra verksamheter. I kombination med att vi har brukarråd, enkätundersökningar och att vi lyssnar in våra besökare vid dagliga samtal i verksamheterna får vi en sammantagen bild av hur våra insatser bidrar till att nå våra mål.